

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250
Letna naročnina L. 2.500
Letna inozemstvo L. 3.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVIII. - Štev. 24 (902)

Gorica - četrtek, 16 junija 1966 - Trst

Posamezna številka L. 50

Izrabljanje vere v komunistične namene

Londonski katoliški tednik »The Tablet« je pred časom objavil, da je krajevna sekcija komunistične stranke v enem predmestij Neaplja sklenila postaviti spomenik pokojnemu papežu Janezu XXIII., papežu vsega človeštva, papežu miru. Po budniki te akcije so nato poslali vabila vsem župnikom in krajevnim duhovnikom, vsem katoliškim organizacijam in cerkvenim ustanovam s predlogom, naj bi se ustanovil skupni odbor, ki bi izvedel nabirko za spomenik.

Na vse to je nadškofijski ordinariat v Neaplju izdal posebno opozorilo, kjer je bilo rečeno med drugim: »Izvedeli smo za pobudo nekega političnega gibanja, ki je v svoji osnovi popolnoma protikrščanska, da misli postaviti spomenik papežu Janezu XXIII. Ker je vsakomur jasno, da gre za špekulacijo politične narave, je vsem katoliškim laikom in katoliškim organizacijam prepovedano, da bi pri tej akciji na kateri koli način sodelovali.«

BESEDE, LEPE BESEDE

Komunisti po svetu, v Italiji pa še posebej, so se zadnje čase zagrizli v akcijo, potem katere hočejo doseči tako zvano »odprtje na levo«. Pri tem se radi sklicujejo na pok. papeža Janeza XXIII. ter skušajo tudi zadnji koncil razlagati v tej luči, češ Cerkev je danes za dialog in koeksistenco.

Voditelj italijanskih komunistov Luigi Longo je že večkrat s poudarkom izjavil: »Vnovi hočemo poudariti, da smo za brezpogojno spoštovanje svobode vere, svobode vesti, ki naj velja za verne in neverne, za kristjane in nekristjane.« Profesor Lucio Radice pa je s svoje strani zapisal: »Katoličani lahko mirno partiji zaupajo. S tem bodo prispevali k uresničenju procesa, ki stremi k novi družbi, kjer bo odpravljeno vsakršno izkoriščanje dela, kjer bo vladala družabna enakost, človeška oseba pa bo doživela svoboden razvoj.«

Lepe besede, toda kdo naj jim verjame? Samo tisti, ki verujejo, da je mogoče zmešati olje in vodo, samo tisti, ki so v svoji nalivnosti prepričani, da se je komunizem civiliziral in humaniziral, samo tisti, ki se zavzemajo za nevtralnost in neopredeljenost, ker jim gre le za lastno varnost in lastni dobiček, ne pa za resnico in načela. Pokojni predsednik Kennedy je zelo rad citiral Danteja, ki je najbolj vroča mesta v peklu prihranil za tiste, ki se v času velikih moralnih kriz nečejo izjaviti in tako podpirajo one, ki se hočejo uveljaviti s krivico in nasiljem.

Vprašamo se: ali je mogoča koeksistenco med svobodo in suženjstvom? Slep je, kdor noče priznati, da je za železno zaveso prefinjeno suženjstvo, kjer ni ne verske ne kulturne ne politične ne gospodarske svobode. Ali je mogoča koeksistenco med ljubeznijo in sovraštvom? Komunizem je sovraštvo do vsega, kar ni komunistično. Mar se niso borci za sedanji red v Sloveniji v letih revolucije ravnali po geslu: »Naš bog je rop, požig, umor?«

PRIMER IZ VIETNAME

V Vietnamu so postali zadnje čase budisti politično silno živahni. V znak protesta zoper vojaško vladno se posamezni menihi zaigajo, po cestah razgraja nahujskana mladina, protiameriške demonstracije se množijo, vsa država se pogreza v zublje državljanske vojne. Nepristranski opazovalec se začuden sprašuje, kako je mogoče, da v deželi ki bilje boj na življenje in smrt s komunistično gverilo, vodstvo budistov prav sedaj sabotira vojaške napore lastne vlade in Severnoamerikancev, da pride do uničenja komunistične ofenzive.

Študija, ki jo je napravil ameriški senat, je sedaj pokazala na sledove, ki kažejo, da so sklenili kitajski komunisti izvajati svojo politiko v Južnem Vietnamu s pomočjo budizma. Ti naj ustvarjajo protiameriško razpoloženje in nalivni veri, da bodo potem oni odločilna poli-

tična sila v državi. Izrabljanje vere in njenih predstavnikov je že star trik v členu rdečih mrež; žal se vedno dobijo koristna budala, ki se pustijo v te mreže ujeti. Zadnji te vrste so vietnamski budisti, ki pomagajo sedaj komunistom rušiti protikomunistično fronto, ne vedoč, da istočasno žagajo vejo, na kateri sami sedijo.

DVOUMNE TUKJE

Komunisti so načelno nasprotniki latinščine; tudi v Sloveniji so jo naglo odstranili iz šol. Toda nikdar ni njihov besedni zaklad in njihovo časopisje uporabljalo toliko tukj, večinoma latinskega izvora, kot prav v zadnjih časih.

Dialog, koeksistenco, kolaboracija, nevtralnost, neangžiranost, to so fraze, ki jih komunisti vsak dan servirajo na svojem krožniku. Bodimo budni do, njih, kajti oni jih drugače pojmujejo kot mi. Zanje so trojanski konj, potem katerih mislijo vdreti v nasprotnikovo trdnjavo, so uspalno sredstvo, s katerim se hočejo polastiti duš ljudi, so pontonski mostovi, po katerih bi radi prišli na naš breg in si ga osvojili, potem pa slavili zmago nad svetom.

-ej

Italijanski volivci so opredeljeni

Če je kdo pričakoval, da bodo zadnje občinske in pokrajinske volitve prinesle kake globoke spremembe, je ostal v tork jutraj razočaran. Izkazalo se je, da je sedanji rod volivcev že opredeljen in da so presenečenja težko mogoča.

Krščanski demokrati ne izgubljajo na glasovih, kar je gotovo za stranko uspeh, če pomislimo, koliko časa je že na oblasti in kako jo včasih pretresajo notranja trenja. Na splošno so se krščanski demokrati okoristili z glasovi desnice (liberalci, monarhisti in misovci), zgubili pa kak glas na račun demokratičnih socialistov.

Nemijevji socialisti so od vladnih strank v najtežjem položaju. Nekaj glasov so jim pobrali skrajni levičarji (socialistična stranka proletarske enotnosti), precej pa Saragatovi socialisti, s katerimi so v teku razgovorji za združitev obeh strank.

Očitno napredujejo pri vsakih volitvah Saragatovi socialisti. Samo v Rimu so skoraj podvojili glasove: od 6,3% leta 1962 so se dvignili sedaj na 9,6%. Generalni tajnik socialdemokratske stranke bo imel zato kar prav, če trdi, da ljudje za njegovo stranko glasujejo zaradi dveh stvari: ker se iskreno bori za združitev vseh socialistov ter odločno podpira politiko levega centra.

Liberalci se pri teh volitvah niso ravno postavili. Povsod, razen v Foggi, kjer so narasli za en odstotek, so nazadovali za 1-2%.

Komunisti so delno napredovali, delno nazadovali. Neuspeh so doživeli v Rimu (od 28% na 26,4%), v Ascoli Piceno (od 18,5% na 15,9%) in v Foggi (od 33,9% na 33,4%), napredovali pa so v provincih Forlì (od 40,4% na 41,2%), Firenze (od 34,8% na 35,2%) ter Genova (od 31,7% na 32,1%). Te številke veljajo za pokrajinske volitve.

Krščanska demokracija je napredovala v Rimu (od 29,1% na 30,6%) ter v Firencih (od 28,4% na 28,6%), ohranila svoj položaj v Forliju in Foggi, rahlo pa nazadovala v Ascoli Piceno (od 40,4% na 40,1%) ter v Genovi (od 27,4% na 26,8% odstotke). Vsi politični opazovalci so bili radovedni, če bo Krščanski demokrati kaj škodovali, ker je v Firencih izločila iz svojih list pristaje prof. La Pire, ki je kot znano, mož zelo svojiskih pogledov in bolj blizu po duhu marksizmom kot katoličanom, čeprav osebno svoje krščanstvo zelo rad poudarja, pa tudi razkazuje. Izkazalo se je, da je vodstvo krščanskih demokratov ravnalo modro, ko se je odločilo za La Pirovo odstranitev. Stranka

Komunisti, budisti in volitve v Vietnamu

Prejšnji mesec je bil saigonski ministrski predsednik Ky obljubil budističnemu menihu Tri Quang, da bo še to jesen izpeljal volitve v saigonski parlament. Na prvi pogled se to zdi kar prav, saj so le svobodne volitve redna pot, da pride v državi do demokratično izvoljenega parlamenta in demokratične vlade.

Nastane pa resno vprašanje, če so v danih razmerah take volitve v Južnem Vietnamu sploh možne. Resni politični opazovalci so mnenja, da dežela ni zrela za kake volitve, dokler v njej divja državljanska vojna in komunistična revolucija.

POGOJI ZA SVOBODNE VOLITVE

Nobenih volitev se ne da stresti iz rokava. Najprej je treba imeti primeren volivni zakon, treba je določiti volivne okraje, treba je ugotoviti, kdo bo imel aktivno in kdo pasivno volivno pravico, treba je imeti upravni aparat, ki naj volitve izvede in končno: potrebne so stranke, ki postavijo svoje kandidate in si skušajo pridobiti

zaupanje volivcev. Potem pa je še potrebno imeti jamstvo, da se bodo volitve vršile svobodno, brez pritiska in da volivni rezultat ne bo potvoren.

Slep bi moral biti in strašno naiven, kdor bi se upal trditi, da je mogoče v tako razbičani in od vojne razrvani deželi kot je Vietnam v štirih do petih mesecih take pogoje ustvariti.

SVOBODNE VOLITVE SO V VIETNAMU NEMOGOČE

Pri jesenskih volitvah v Vietnamu bi morale po vsej logiki nastopati vse stranke, torej tudi vietnamska osvobodilna fronta. Toda tako general Ky kot budistični menih Tri Quang sta izjavila, da na volitvah ne sme nastopiti nobena stranka, ki se upira zakoniti vladni s silo.

Na prvi pogled se zdi, da je tako načelo pravilno. Ne more se udeleževati mirnega političnega življenja upornik, ki ga sam s silo uničuje. Toda v Vietnamu je stvar drugačna. Dejstvo je, da so v Južnem Vietnamu komunisti relativno najmočnejša stranka. Budisti si sicer domišljajo, da so močnejši po vplivu in da bodo pri volitvah volivci ubogali budistične bonce, ne pa rdečih terencev in aktivistov. Pa se zelo motijo! Komunisti bodo v času volitev povečali svojo strahovladno, pobijali bodo kandidate ostalih strank, mučili njih agitatorje, požigali domačije tistih, ki bodo kandidirali. Kdo si bo potem še upal na volišče?

Sama osvobodilna fronta Vietnamu bo volitve gotovo bojkotirala. Ker se smatra za edino politično predstavnico naroda, zato meni, da samo njej pritiče vlada in da ima samo ona moralno pravico volitve pripraviti in izvesti. Kakšen bi bil rezultat, že vemo vnaprej: 99,99% zanjo! Načeloma torej ne more in ne sme pristati na volitve, ki bi jih organiziral general Ky z blagoslovom bonca Tri Quang.

VOLITVE V VIETNAMU TRENUTNO NIMAJO SMISLA

Če se vietnamska osvobodilna fronta volitev ne bo udeležila, in videli smo, da se jih noče in ne more, je pa jasno, da volitve ne bodo izraz splošne volje ljudstva, temveč le še vladnih organov. Jav-

nost bi smatrala izvoljene kandidate le za orodje vlade in budistov. Ziveli bi udobno življenje v Saigonu, na deželo pa bi se nihče ne upal, saj njo obvlada komunistično gibanje Vietkong. Ali naj bo pa potem to parlament, ki naj da Južnemu Vietnamu ne samo novo ustavo, ampak tudi red in mir, ki si ga vse prebivalstvo tako silno želi?

Parlament, ki bi ga take volitve rodile, bi ostal brez moralne avtoritete. Vlada, ki bi izšla iz njega, bi kaj kmalu postala predmet zakulisnih spletk in podtalnih borb za oblast, zopet bi začela ulica diktirati politiko, izgredi bi se ponovili, morda v še hujši obliki kot sedaj. Kako dolgo le bi se mogla taka slabotna »parlamentarna« vlada upirati partizanom Hočiminh in železno disciplinirani osvobodilni fronti Vietnamu? Verjetno še manj časa kot sedanje vojaške diktature.

Volitve v Južnem Vietnamu v sedanjih razmerah ne morejo biti drugega kot burka, ki se pa lahko vsak trenutek spremeni v bridko žaloigro. Edino, kar bi mogle dati dobrega, bi bilo spoznanje, da tudi po oblasti stremuški budisti niso dorasli komunistični taktiki in da je treba iskati drugo pot iz vietnamske krize.

Mogočna manifestacija vietnamskih katoličanov

Ze nekaj tednov skušajo nekatere fanatične skupine vietnamskih budistov ustvariti vtis, da so oni gospodarji položaja v Južnem Vietnamu ter edini upravičeni, da določajo politiko, katere naj bi se držala vojaška vlada. Preteklo nedeljo so pa lahko videli, da obstaja v Južnem Vietnamu druga sila, ki ima vsaj enako pravico kot budisti, da pove svoje mnenje. Ta sila so vietnamski katoličani.

V mogočni povorki, ki se je udeležilo nad sto tisoč oseb, so v Saigonu obsodili budistične poskuse slabljenja nacionalne fronte proti komunizmu. Udeleženci so nosili napise kot: »Če hočemo imeti mir in priti do neodvisnosti, je treba najprej premagati komunizem«. In zopet: »Proč s prikritimi komunisti!« »Vietnamsko ljudstvo je hvaležno zaveznikom za njihovo pomoč.« »Vojaki in civilisti so združeni v odločitvi, da bodo rešili deželo pred komunizmom.« »Duh edinosti med državljani raznih ver je neuničljiv.«

Vsa manifestacija se je izvršila v najlepšem redu. Vodil jo je politični tajnik Bloka vietnamskih katoličanov duhovnik Tran Dui, ki je ob zaključku spreveda dejal: »Zadnje neredne je povzročila skupina nasilnežev, ki se je pustila prevarati od komunistov.«

Med tem pa budisti nadaljujejo s svojo opozicijo do vojaške vlade. Njihov voditelj bonca Tri Quang je trenutno v bolnišnici, ker ga je gladovna stavka, ki jo že več dni opravlja, močno oslabil. Še vedno postavljajo budisti po najbolj prometnih cestah svoje oltarčke z namenom, da bi ovirali gibanje čet. Nekaj mlad budist si je iz protesta, ker so mu severnoameriška vozila podrla dva oltarčka, odsekala kazalec na levi roki, šel nato peš 27 km daleč v mesto Hué in poklonil svoj odsekani prst neki pagodi, kjer ga bodo od sedaj hranili v steklenički alkohola. Res, tipični izbruh vzvodnjaškega verskega fanatizma!

Nemški misijonarji

17.000 nemških misijonarjev deluje po vsem svetu. Med njimi je največ sester in sicer 11.600, ostali so duhovniki, redovniki in laiki.

Vlada koalicijske stranke levega centra, ki ji predseduje prof. Aldo Moro, je izšla iz zadnjih občinskih in pokrajinskih volitev brez večjih pretresov. Socialisti so sicer nekolikant nazadovali, zato so pa tem večji uspeh doživeli Saragatovi demokratični socialisti. Tudi krščanski demokrati so na splošno ohranili svoje položaje. Vse to da upati, da bo vlada strank levega centra tudi vnaprej obdržala krmilo italijanske države v svojih rokah.

Mednarodni teden za orgle

V Nürnbergu v Nemčiji bo od 16. do 26. junija petnajsti mednarodni teden za orgle. Gre za mednarodni sestanek, pri katerem bodo razpravljali o raznih vprašanjih cerkvene glasbe v luči II. vatičanskega koncila. Sestanka se bodo udeležili svetovno znani organisti, ki bodo med drugim počastili 50-letnico smrti kompozita Maksa Régéréja.

Zasedanje papeške komisije za študij rojstev

Pod predsedstvom kardinala Ottaviani-ja je imela v Rimu svoje zasedanje papeška komisija za študij problemov družine, prebivalstva in rojstev. Komisija izvedencev je pripravila svoje zaključke, ki jih bo dokončno preučila in odobrila posebna komisija kardinalov in škofov pri zasedanju, ki bo od 19. do 26. junija. Po 24 mesecih dela bodo zaključke te komisije predložili sv. očetu, ki mora izreči zadnjo besedo, kakor je že sam omenil. Nekateri menijo, da bo sv. oče v kratkem podvel kako odločilno potezo, drugi pa menijo, da se bo to zgodilo šele v jeseni.

Knjiga o oblikovanju duhovniških kandidatov

Vatikanska »Poliglotta« je izdala knjigo, ki ima naslov: Duhovno oblikovanje duhovniških kandidatov. Gre za zbirko poročil in predavanj, ki so jih imeli profesorji zavoda za duhovno teologijo gregorijanske univerze v Rimu v teku tečaja za izpopolnitev, ki je bil namenjen duhovnim voditeljem semenšč in se je vr-

šil v Rimu v mesecu septembru 1962 na pobudo kongregacije za semenišča.

Obelisk pred cerkvijo sv. Petra

Pretekli mesec so izvršili tehnični pregled znamenitega obeliska, ki stoji na trgu sv. Petra. Ugotovili so morali predvsem, če ima križ nad obeliskom potrebno trdnost. Ob tej priliki smo dobili spet nekaj podatkov o obelisku in križu. Obelisk sam je iz granita in je visok 25,88 m, podstavek je visok 11 m in križ sam 5 m. V križu je vdolan drobci pravega Jezusovega križa.

Vrnjene relikvije

Tri stoletja so hranili v Benetkah relikvije sv. Tita, učenca sv. Pavla in prvega škofa na otoku Kreti. Beneške škofijske oblasti so pred kratkim izročile te relikvije grško-pravoslavni Cerkvi na Kreti. Za sv. Andrejem in sv. Savo je sedaj prišel na vrsto še sv. Tit.

Sv. Duh — oče ubogih

Alžirski kardinal Duval je poslal svojim kristjanom posebno pismo, v katerem slika težki socialni položaj človeštva. V pismu pravi, da ena tretjina ljudi živi v blagostanju, ena tretjina se bori z gospodarskimi težavami, ena tretjina pa živi v največjem pomanjkanju. V bogoslužju imenujemo Sv. Duha Očeta ubogih. Na tiste, ki trpijo pomanjkanje, zaničevanje od soratov, preganjanje in ponižanje Sv. Duh s posebno ljubeznijo razliva svoje darove. In prav nanje morajo biti Cerkve in kristjani posebno pozorni z največjo krščansko ljubeznijo.

Bršljanskemu v spomin

Pesnika Bršljanskega ni več, umaknil se je z goriških ulic, odšel iz naših kavar, zapustil je šolo... Ni ga več. Zalostno so mu pili zvonovi Sv. Ignacija zadnjič v slovo. Odpotoval je, da se sreča z večnim SLOVOM in z Bršljansko Marijo.

S pesnikom Bršljanskim ali z Milanom Bekarjem je Gorica izgubila eno najbolj svojevrstnih osebnosti, enega tistih posebnih, ki ne veš o njih ali so tako veliki geniji ali so tako nepraktični ljudje. Verjetno oboje skupaj. Vsekakor je pok. prof. Bekar bil pesnik in bohem, morda zadnji tiste generacije, ki nam jo je izoblikovala prva svetovna vojna in ji vtisnila pečat za vse življenje, tiste generacije, ki je z ekspressionističnim prijemom hotela izraziti svoj svet in svoje gledanje. Milan Bekar je kot pesnik sin te generacije ter ji je ostal zvest do poslednjih dni. Ni mogel preko nje, zato so se po drugi vojni njegove pesmi zdele zastarele, izven sedanjega časa. Če bi jih videl natiskane v kakih zbirki izpred trideset ali štirideset let, bi jih bral in cenil, ko si jih pa videl v sodobnih revijah, si šel mimo, češ to pa ni za naš čas. Takšna je bila pesniška usoda Milana Bekarja; bil je pesnik med obema vojnama, ki je ustvaril zlasti dva lepa cikla Kras in Roma ter Kras in samota, ki sta oba izšla v Domu in svetu pred drugo svetovno vojno. Pozneje se je še oglašal, vendar kake posebne pozornosti med kritiki ni izval. Vse življenje je pripravljat zbirko svojih pesmi. Zadnja leta je rad govoril o tem in trdil, da jih bo izdal, ko bo šel v pokoj. Smrt mu je preprečila ta načrt. Ali se bo našel kdo, ki bo hotel pregledati in kritično oceniti delo Milana Bekarja-Bršljanskega? Prav bi bilo, ko bi se tega kdo lotil, morda kak mlad kandidat za doktorsko diplomu.

Milan Bekar je bil iz uradniške družine. Zato se je rodil v Voloski pri Opatiji, kjer je takrat bil oče v službi. Toda kmalu so očeta premestili v Komen, zato je Milan Bekar smatral Komen za svoj rojstni kraj in je ravno ta košček slovenske zemlje zapustil v njem neizbrisne vtise. Po doba Matere božje v Obršljanu, sredi kraške zemlje, mu je ostala neizbrisna, prav tako kraški brinj in bori pa hiacinte na gmajni in v vrtovih pri kraških suhotah. To so motivi, ki se prepletajo v njegovi poeziji zlasti zadnjih dvajset let. Po končani ljudski šoli je študiral gimnazijo v Ljubljani, bil nekaj časa pri vojakih, se po končani vojni vpisal na ljubljansko univerzo, končal študije v Padovi leta 1930. Med tem časom je kot suplent poučeval na učiteljski v Tolminu filozofijo, pedagogiko in slovenščino. Po končani univerzi so ga nastavili v Poreču, Miljah in zopet v Tolminu, kjer je učil slovenščino, za katero je napravil tudi usposobljenostni izpit. Temu predmetu je nato ostal zvest do smrti ter ni učil ničesar drugega več. Mogel bi ponoviti z Vodnikom: »Za pevke slovenske živim in gorim.«

Ko so leta 1945 obnovili slovenske srednje šole v Gorici je Milan Bekar bil med prvimi, ki so se prijavili za pouk na teh šolah. Poverili so mu poučevanje slovenščine na gimnaziji-diceju. Tu je ostal do letos, ko je zaradi obolevnosti zaprosil začasno razrešitev od pouka.

Dokler mu je zdravje dopuščalo, je bil odličen predavatelj slovenskega pesništva in literature sploh. Poznal jo je kot malo kdo. Predaval je z zanosom, naravnost ognjevit, beseda mu je vrela iz duše. Sola in slovensko slovstvo sta mu bili edina ljubezen.

Bršljanska Marija, ki jo je v številnih pesmih opeval, mu je gotovo pomagala, da se je na smrt krščansko pripravil. Ohranimo ga v lepem spominu.

(r+r)

Umetnik Branko Radunković v Doberdobu

Kot v drugih krajih, tako smo tudi mi doživeli nepozabne dni ob priliki razstave slavonskega umetnika-invalida Branka Radunkovića.

Majhno telo, a velika duša, ki druge ljubi, razume, jih razveseljuje, pomaga in jim daje lep zgled. Velika duša, ki se zna uveljaviti v človeški družbi, čeprav je majhen in brez rok. Njegova dela (hišice, cerkve, samostani, pokrajinske slike) človeka naravnost presunejo, ko zve, kdo jih je naredil in kako jih je naredil. Za taka dela je treba veliko poguma, veselja, potrpežljivosti, opazovanja in spretnosti. Se mi z rokami bi se prej pomišljali, preden bi začeli; ali pa bi se kmalu naveličali.

Njegova navzočnost med nami je živ klic, da je duša več kot telo in da se res ne plača povzdigovati se samo zaradi

telesne lepote, ki je večkrat človeku v škodo, ker neredko postane prevzetan, domišljav, neusmiljen in celo hudoben. Pa pojdemo raje k dogodkom.

V torek se je Branko Radunković pripeljal na kamionu z vsemi svojimi izdelki. V sredo sta mu dva fanta po njegovih navodilih vse lepo razvrstila po župnijski dvorani. V četrtek, na praznik sv. Rešnjega Telesa, se je predstavil našemu ljudstvu v pestri slavonski narodni noši ter v spremstvu dveh ključarjev in deklic v narodni noši prišel v cerkev, kjer je po božjo prisostvoval sv. daritvi in šel potem v procesiji po vsej dvasi tik za nebom. Pravoslavna in katoliška vera sta si zelo slični in po koncilu je naravnost zaželeno, da se zblizujemo in spoznavamo.

Zvečer ob šestih je na župnijskem dvorišču, v hladni senci začel začudenemu občinstvu govoriti, peti in razkazovati spretnost v žaganju, risanju, tipkanju. Ljudje bi ga poslušali brez konca, tako je bilo prijetno in zanimivo in ganljivo. Potem si je pa vsak lahko ogledal razstavljene »makete«, ki so vzbujale občudovanje in odobravanje brez konca.

Otroci so takoj vzljubili svojega Brankota in mu kar rekli, naj ostane v Doberdobu. V soboto so prišli še enkrat v spremstvu učiteljskega na ogled »njegovih hišic«. Še večje veselje in ljubezen je nastalo, ko je po raznih hišah kosil in večerjal. Tako je kar osem družin imelo svoj praznik! To je bilo veselje in zaničevanje ob pripovedovanju navad iz njegove ljubljene Slavonije! Pa začudenje je bilo še večje, ko so ga videli, kako korajžno in sigurno je ter pije in prav nič ne razlije! Neverjetno!

V nedeljo smo imeli doživetje, izredno in prvo te vrste: pred sliko sv. Cirila in Metoda je zmolil posebno molitev, prižgal veliko svečo miru in ljubezni ter končno kar pogumno »popridigal«, seveda po končani maši. Če bi ga Janez XXIII. videl, bi ga gotovo kar objel! Res, takih reči se ne doživlj vsak dan!

Otroci so po maši govorili: »Veste, Branko je dal kar 1000 lir v miloščino.« Potem slikanje za spomin in zvečer so se ljudje že drugič v velikem številu zbrali na župnijskem dvorišču: od blizu in daleč, celo ga župan iz Nabrežine, prijatelji iz Sv. Križa in drugi. In zopet občudovanje njegove vesele in bogate duše, ki nam jo je razkril zlasti z dvoglasnim petjem, kar je sprotil razložit v slovenščini g. župnik iz Gaberji.

Sonce je že zdavnaj zašlo, a ljudje so še pozno v noč obiskovali razstavo in se pogovarjali s prijaznim in pogumnim Brankom. On nas je sicer zapustil, a njegov lepji zgled in vesele pesmi bodo ostali med nami. Sicer pa mu nismo rekli zbogom, ampak na svidenje in še mnogo uspeha in sreče drugod.

Besede Wyszyńskiego novomašnikom in njih staršem

Preteklo nedeljo je posvetil kardinal Wyszyński v Varšavi 22 diakonov v duhovniški katoliški Cerkve. Ob tej priliki jim je izrekel sledeče besede:

»Vi ste poslanci božje ljubezni. Težko in nevhvaležno delo vas čaka. Oznanjati boste morali božji glas med ljudmi, ki jih vznemirja toliko zemeljskih težav. Veliko boste morali imeti razumevanja z njimi, potrpeti zaradi njih in jim radi odpustiti. Morda se boste srečali tudi s tistimi, ki po besedah apostola ne pripadajo Bogu, temveč satanu. Glejte, da vas napačna gorečnost ne bo premagala. Nikdar ni dovoljeno izustiti besede sovraštva ali se zateči k maščevanju. Ne maščevanje in ne sovraštvo, le ljubezen lahko izkorenini hudobijo iz zemlje.«

Staršem novomašnikov je pa kardinal Wyszyński dejal: »Dati sinove Cerkvi se pravi, nameniti jim isto usodo, ki jo je doživel Kristus. Morda jih bodo bičali, jim nadelj krono iz trnja, morda jih bodo križali, toda eno je gotovo: prej ali slej bodo vstali od mrtvih.«

Habsburžani se vračajo

Otto Habsburg, najstarejši sin zadnjega avstrogrškega cesarja Karla I., ki že od leta 1919 živi v izgnanstvu, se bo naposled lahko vrnil v domovino. Avstrijski notranji minister je namreč pred dnevi izročil njegovemu odvetniku na Dunaju potni list z avstrijskim vizumom.

Pred tremi leti je zaradi spora okrog Habsburgove vrnitve skoraj nastala vladna kriza. Otto Habsburg je namreč takrat podpisal izjavo, da se odreka pravici do prestola, vendar pa je namignil, da se namerava vključiti v politično življe-

Rezultati Olimpije za pokrajinsko prvenstvo »Mladince« (Alliavi) dne 11. junija v Gorici in 12. junija v Trzinu:

Tek na 80 m: 4. Komavli Silvan 13"6; Met diska (1,750 kg): 1. Podberšček Edi, 42,24 m;

Tek na 300 m: 5. Stergulc Marko, 44"4; Tek na 2000 m: 2. Palla Guido 1'00"; Skok v višino: 3. Fantini Silvan, 1,50 m; Tek na 300 m zapreke: 2. Komavli S. 43"8;

Met krogle (6 kg): 1. Podberšček Edi, 12,42m;

Tek na 1000 m: 2. Stergulc M. 3'02"; 3. Makuc Marcel 3'05"3.

Tekmovalje »Naraščajnikov« (Ragazzi): Tek na 60 m zapreke: 2. Mermolja Franc 9"9;

Skok v višino: 1. Di Nalo Benedikt 1,63 m;

Tek na 80 m: 2. Mermolja F. 10"5;

Met krogle (4 kg): 1. Spacapan Peter 12,90 m;

Skok s palico: 1. Kogoj Jože 2,60 m.

V soboto, 11. junija so odbojkarji Olimpije tekmovali v Trstu na deželnem odbojgarskem prvenstvu kategorije »Naraščajniki« (Ragazzi). To je nova kategorija, h kateri spadajo letnik 1949 in mlajši. Olimpija je bila edino moštvo iz goriške pokrajine, ki se je udeležila tekem. Tekme so se odigrale v zelo neugodnih okoliščinah zlasti za Goričane. Organizatorji so namreč šele v zadnjih dneh sporočili, kdaj se bodo tekme vršile. Težavno je bilo torej zbrati igralce; precejšnje število igralcev je pa poleg tega bilo tik pred izpiti 3. gimnazije. Kljub vsem težavam se je le zbralo sedem igralcev, ki so odigrali tekme z moštvi CSI iz Vidma, z ENAOLI ter z BOR-om iz Trsta. Zlasti prvi dve moštvi sta bili zelo močni in Olimpija je podlegla. Pokazalo se je da igralci niso imeli mnogo skupnega treninga. Uspelo pa je igralcem Olimpije premagati tržaški BOR in tako osvojiti tretje mesto.

Igralci Olimpije: Brajnik Rajko, Pivk, Špacapan Bernard in Peter, Rosi Levin, Frandolič Dario.

Rezultati: CSI: Olimpija 2:0 (15:12, 15:3); ENAOLI: Olimpija 2:0 (15:7, 15:2); Olimpija: BOR 2:1 (15:8, 12:15, 15:8).

Iz slovenskega Porabja

V Velikem Seniku, kjer pastiruje dobri g. Janoš Kuhar, obnavljajo župnijsko cerkev. Naredili bodo dve veliki freski, na katerih bo predstavljen sv. Mohor in sv. brata Ciril in Metod.

Posebno pa se vesele novega malega molitvenika »Daritev sv. maše«, ki ima mašne, spovedne in obhajilne molitve v domačem slovenskem panonskem narečju. V njem je tudi nekaj pesmi.

nje. Socialisti so bili zato takrat odločno proti temu, da bi se Otto vrnil ter so se zaradi tega ostro sprli z ljudsko stranko.

Letos pa socialisti niso več v vladi, zato je ljudska stranka lahko sklenila, da se Otto Habsburg sme vrniti v Avstrijo. Toda njegovi pristaši so bili brzkone malce razočarani. Habsburg je namreč dal vedeti, da ne namerava zmagovalno vkorakati na Dunaj, marveč bo za začetek morda poslal samo svoje otroke v neko avstrijsko šolo.

Londonski Guardian je zaključil članek o Habsburgovi vrnitvi s tem komentarjem: »Ni pričakovati, da bi Habsburgova vrnitev razburila duhove v Avstriji. Kako pa bodo reagirale druge države nekdanjega avstrogrškega cesarstva, bo odvisno od tega, kaj bo Habsburg rekel in storil po vrnitvi.«

Makedonci

Poleg Srbov in Hrvatov biva v Jugoslaviji ob reki Vardar slovanski narod, ki se smatra že od nekdaj samostojen, daš ga tako Srbi kot Bolgari prištevajo v svoj narodni sklop.

Samj se imenujejo makedonski Slovani ali kratko Makedonci. Večina jih živi danes v Jugoslaviji, manjši del pa v Bolgariji, Grčiji in deloma tudi v Albaniji. Od nekdaj je bila njihova težnja za samostojnost in neodvisnost.

V sedanji Jugoslaviji imajo svojo komunistično republiko, izoblikovali so si že prej svoj jezik in svojo kulturo, ter se trudijo, da bi doživeli resnično svobodo in prostost.

Nova knjižica:

Z MARIJO SKOZ ŽIVLJENJE

Te dni je izšla Knjižica štev. 56 pod naslovom »Z Marijo skoz življenje«. Napisal jo je dr. Metod Turnšek. Podnaslov pravi, da je namen Knjižice nuditi nekaj misli k 1200-letnici pokristjanjenja Koroske ter 1100-letnici pokristjanjenja sedanje Vzhodne Stajerske, nekdanje Panonije.

Avtor Knjižice nam najprej pokaže, kako je mir na svetu omajen v svojih temeljih ter resnično ogrožen. Na delu so peklenske sile, ki imajo ves interes, da pride do uničenja človeštva. Apokaliptičnemu zmaju iz Skrivnega razodetja sv. Janeza pa stoji nasproti Žena s soncem obdana, z mesecem pod nogami in s kro- no dvanajstih zvezd na glavi, Devica Marija. Njena prikazovanja, posebno v 19. stoletju, so klic matere, ki svoje otroke poziva: »Nazaj, proč od prepada! Delajte pokoro! Spreobrnite se! To bo vaša rešitev!«

Knjižica nas nato spomni, kako je sv. oče Pavel VI. na zaključku tretjega zasedanja II. vatičanskega cerkvenega zbora Marijo proglasil za Mater Cerkve ter v sklepnih molitvi obnovil posvetitev človeštva brezmadežnemu Srcu Marijinemu, ki jo je izvršil slovesno, ne brez navdiha od zgoraj, pok. papež Pij XII. dne 30. oktobra 1942, da bi Marija človeštvu izprosila mir, Cerkvi svobodo, krščanskemu ljudstvu edinstvo in veri, vsem pa pomoč v preizkušnjah.

Cez sedem mesecev na isti dan, 30. maja 1943, pa je ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman ves slovenski narod posvetil istemu Srcu. Seveda pa imajo take posvetitve smisel le, če pridejo do naše zavesti. Začetek vsake duhovne prenovitve je molitev. Treba je zato podpreti Molitveno zvezo za domovino, ki jo je ustanovil leta 1957 salezijanski duhovnik Janez Zupan,

škof dr. Rožman pa priporočil, odobril in se sam vpisal vanjo.

Prav tako je treba pospeševati posvetitve posameznikov in naših družin presv. Srcu Jezusoveh in Marijinemu. Vsak slovenski krščanski dom naj bi imel v svojem stanovanju poleg križa tudi dve podobli ali dva kipa: Srce Jezusovo in Marijino!

Ne samo katoliški Poljaki, tudi slovenski narod praznuje letos in drugo leto svoje jubileje pokristjanjenja: pred 1100 leti je prišlo po sv. bratih Cirilu in Metodu krščanstvo k vzhodnim Slovincem v Panoniji, pred 1200 leti pa se je izvršilo pokristjanjenje koroskih Slovincov; izvedel ga je sv. Modest, škof pri Gospě Sveti s pomočjo slovenskih duhovnikov Gorazda in Hotimira.

In kakor so si katoliški Poljaki za svojo tisočletnico krščanstva zastavili geslo: v vsako družino križ in Marijino podoba!, tako si tudi mi Slovenci za svoj veliki jubilej pokristjanjenja izberimo geslo: »Naj se utrdi med nami kraljestvo Kristusovo po Srcu Marijinemu!«

Zadnje strani Knjižice (52-64) nas pa seznani z osnovami Marijinega češčenja v Kristusovi Cerkvi, kakor jih je objavila konstitucija II. vatičanskega cerkvenega zbora o Cerkvi. V njej zvemo, v čem je bistvo in temelj češčenja Matere božje, seznanimo se z Marijino materinsko nalogo, ki jo ima do nas ljudi in se poučimo, kakšna je bila vloga Marije v Jezusovem življenju.

Vsekakor je dr. Turnšek na 64 straneh zbral izredno veliko in zanimivih misli o Mariji ter nanizal nebroj praktičnih vzpodbud za našo duhovno življenje. Odveč bi bilo zato Knjižico priporočati. Priporočila se sama. Cena izvodu 150 lir. —jk

Za slovenske strokovne šole

INTERVENCIJA DR. ŠKERKA
V DEŽELNEM SVETU

Na osnovi Londonskega sporazuma smo imeli Slovenci na Tržaškem štiri industrijske strokovne šole, in sicer v Rojanu, Nabrežini (s tečajem pri Sv. Križu), na Opčinah in v Dolini ter trgovsko poklicno strokovno šolo pri Sv. Ivanu s tečajema na Katinari in na Proseku. Te šole so bile važne, ker so nudile slovenski mladini poleg splošne izobrazbe temeljno poklicno in strokovno znanje, ki ji je služilo za praktične poklice, za katere se je odločil zelo visok odstotek slovenskih mladih ljudi, ko so končali osnovno šolo. Ni treba posebej poudarjati, da je strokovno šolstvo v našem tehnično visoko razvitem in specializiranem času neobhodno potrebno. Z usposobljenostnim spričevalom teh šol so njihovi absolventi lahko dobili namestitev v industrijskih, obrtniških, hoteljskih in trgovskih podjetjih.

Z uvedbo enotne srednje šole je vse to odpadlo. Enotna srednja šola je potrebna za nadaljevanje študija, ne daje pa usposobljenosti tistim učencem, ki bi radi takoj stopili v kakšen poklic. Z odpadom strokovnih šol slovenska mladina nima druge možnosti — ako noče ali ne more nadaljevati študija — kakor da sprejme samo težaška dela. Jasno je torej, da je bila slovenska narodna manjšina zaradi tega hudo prikrajšana. Da bi bila ta škoda odpravljena in da bi bila popravljena krivica, ki je zaradi šolske preosnove v Italiji zadela slovensko narodno manjšino, sta bili vloženi na šolsko skrbništvo prošnji za ustanovitev strokovnega zavoda

za industrijo in obrt s slovenskim učnim jezikom ter strokovnega zavoda za trgovino s slovenskim učnim jezikom v Trstu.

Sindikata slovenske šole v Trstu je 30. junija 1965 vložil prošnjo za obe šoli na prosvetno ministrstvo preko šolskega nadzorništva v Trstu. Tržaška občinska uprava je sporočila šolskemu svetovalcu dr. Simčiču, da je pripravljena prevzeti stroške za vzdrževanje omenjenih dveh šol, vendar se zdi, da obveza ni bila dana v potrebni obliki. Pač pa še danes manjka ugodno mnenje Pokrajinskega konzorcija za strokovni pouk pri Trgovinski zbornici. Nujno je, da se to vprašanje čimprej reši.

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Jože Škerk je vložil v deželnem svetu vprašanje na deželni odbor s prošnjo, naj posreduje pri krajevnih krogih, ki pridejo v poštev in pri rimski vladi, da se to za Slovence zelo važno vprašanje čimprej in zadovoljivo reši.

Nadškof obsoja krivice

Na binkoštni praznik je nadškof Garner v Pretoriji v Južni Afriki v stolnici med pridigo obsodil krivično ravnanje vlade do črncev. Izrekel je velike besede: »Vsak narod, ki zavestno dopusti, da se kateri koleni državljanu godi krivica brez upov na zboljšanje razmer, goji v sebi klico lastnega propada.« Nadalje pravi, da v petih letih, kar je bila ustanovljena republika, ni prišlo do tistega miru in blagostanja, ki je sad pravičnosti.

Iz naših srednjih šol

Izvestje goriških srednjih šol

Te dni je izšla jubilejna številka »Izvestij« ob dvajsetletnici obstoja državnih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Gorici za šolska leta od 1945/46 do 1964/65. Okusno opremljeno brošuro, ki ima 68 strani, sta uredila prof. Rado Bednarik in prof. Slavko Bratina, izdaja pa jo omogočijo nekateri profesorji s svojimi prispevki ter Kmečka banka v Gorici s svojo podporo.

Vsakdo, ki mu je pri srcu zadeva slovenskih srednjih šol, bo z zanimanjem prebral ta »Izvestja«, posebej še sestavke prof. Bednarika o zgodovini šolskih poslopij, kjer so sedaj prostori slovenske srednje šole ter kako je prišlo do priznanja in pravne ustanovitve teh šol.

Ravnatelj dr. Mihael Rosi je napisal uvodno besedo, dr. Kazimir Humar se je v dveh člankih spomnil dveh zaslužnih šolnikov pokojnega ravnatelja Josipa Nemca ter pok. prof. Mirka Fileja, prof. Iva Crovatin poroča o znanstvenem kabinetu slovenskih višjih srednjih šol, prof. Martin Kranner pa objavlja poročilo o športu in telovadbi na slovenskih srednjih šolah.

Ostali del brošure je posvečen profesorjem zboru in gojencem, ki so poučevali oz. obiskovali pouk v zadnjih petih letih. Navedeni so vsi poimensko, besedilo pa spremljajo številne slike dijakov in profesorjev.

Brošura stane 350 lir ter je na prodaj po naših slovenskih knjigarnah.

Zrelostni izpiti na slovenskih srednjih šolah na Tržaškem

S pismeno nalogo v italijanščini so se v ponedeljek pričeli tudi na slovenskih srednjih šolah na Tržaškem zrelostni izpiti kakor povsod po Italiji. Pismene naloge se bodo zaključile to soboto, nato pa bodo sledili ustni izpiti.

Na slovenskih šolah na Tržaškem (Sv. Jakob, Sv. Ivan, Katinara, Rojan, Dolina, Prosek, Opčine, Nabrežina in Sv. Križ) polaga zrelostni izpit skupno 208 dijakov, med katerimi so 4 privatisti. Letos se je tudi zaključilo prvo obdobje enotne srednje šole po uveljavitvi šolske reforme, s katero so bile ukinjene strokovne šole ter spremenjene v enotno nižjo srednjo šolo. Dijak, ki to šolo konča, mora opraviti zrelostni izpit, po katerem dobi diplomu, ki mu da pravico ali do zaposlitve ali pa do študija v višjih srednjih šolah.

Po vsem Tržaškem poznana

Restavracija FURLAN

NA REPENTABRU

je od 12. junija t.l.
ponovno odprta

Vsem starim in novim klientom se priporoča

KARL GUŠTIN
lastnik

ANTON VAN DE VELDE

Srce zmaguje

27

Marija, ki je že teden dni tu in tam posedala ob Peerkenovi postelji — volja je bila dobra, a telo je bilo bedno — je bilo vstopila v sobo: začudena obstane pri sija svetlobe in življenja. Zadržano zajoka. Zdaj šele ve, kaj je otrok, kaj pomeni, biti oče in mati in kaj velja ljubezen vseh treh.

»Ljubko dekle,« pravi Jon in potisne Marijo na stol, »jaz bom zdaj skuhal kavo. Danes bom jaz ženskam stregel: zaslužile so tako zaradi svoje požrtvovalnosti.« Posadi Lientjo na blazino v kotu in gre v kuhinjo. Nihče ne bo čutil, da je kanila v kavo tudi kakšna solza njegovih oči.

»Jaz sem nepridiprav,« momlja Jon sam

zase, »kako neki sem zaslužil vso to srečo?« Zvečer izjavi Hessemans, da je veliko upanja, da bo bolezen dobro potekla. Zdravnik je pač previden v svojih izjavah, onadva pa, oče in mati, vesta zdaj z vrisajmo, radostno gotovostjo, da je Peerken rešen, čudežno rešen. Uboge klarise bodo dobile vsega, česar si žele: Kave, riža in česa še, Neta?

Hessemans pripoveduje svojim tovarišem o »resnično čudežnem primeru malega Gerritsa«. Eden izmed njih se zareži: »Že spet čudež?« Hessemans mirno odvrne: »Tudi če bi tukaj čudeža ne bilo, bi ga morali najti. Človeku sama znanost ne zadošča.« Jon in Greeta poznata vrednost take besede.

In Peerkenu se boljša iz dneva v dan. Čez teden dni že sedi, sicer še slab, toda z bistrimi očmi ob oknu v spalnici. Zunaj leži sneg; dva vrabca zobljeta drobtinice s stopnic. V sobi je prijetno toplo. Lientje se plazi po tleh; mehka mačica in smešen nepridiprav.

Mladinski tabor
v Trstu

Katoliška mladina s Tržaške, Goriške in Koroške bo imela v dneh od 9. do 10. julija v Trstu velik tabor.

V soboto, 9. julija bo po skupinah razpravljala v seminarju o nalogah in o delu, ki čaka katoliško mladino v današnjem času.

V nedeljo, 10. julija pa bo na Repentabru velika prireditev, ki bo obenem imela značaj vsakoletnega tabora na tem našem prelepem griču.

Na Repentabru bodo nastopili Veseli koroški študentje, pevski zbori in tamburaški zbor Koroške dijaške zveze, nastopili bodo pevci z Goriške, iz Trsta pa Folklorna skupina z narodnimi plesi, skavtski pevski zbor, na koncu pa bo gledališka predstava.

Ne pozabite, da je to tabor vseh mladinskih katoliških organizacij na Koroškem, Goriškem in Tržaškem. To je tabor vajencev in delavcev, študentov in akademikov, mladih uradnikov in kmečkih delavcev, obrtnikov in trgovcev. Pridimo na tabor vsi!

Prireditve na Repentabru bodo izvajale mladinske organizacije in skupine, toda ne samo za mladino. Na Repentabru vabimo, kot vsako leto, vse tržaške in goriške Slovence, s Koroške bodo prišli z avtobusi. Repentabru je naša največja vsakoletna prosvetna in narodna prireditev na prostem. Zato vsi toplo vabljeni!

Krožki po vaseh in farah naj se pripravljajo in naj povabijo na tabor vso svojo vas! Prav tako pa tudi v vseh naših mestnih predelih mladinske organizacije na delo za čim boljši uspeh tabora!

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Blagoslovitev temeljnega kamna župnijskega doma v Mačkovljah

Po dolgoletnih pričakovanjih in naporih so Mačkovljani končno doživel dan, ko je bil blagoslovljen temeljni kamen novega župnijskega doma. Vas, ki je bila po zadnji vojni zaradi meje odtrgana od jugoslovanskega dela župnije Osp, potrebuje župnišče že vse od leta 1949, ko se je v Mačkovljah naselil duhovnik. Pred dvema letoma so Mačkovlje postale župnija in končno je država odobrila osem-milijonsko pomoč za novo stavbo. Tudi vaščani že nekaj let zbirajo prostovoljne

darove, a ker je vas majhna, se ni moglo dovolj nabrati in bi za odplačilo zemljišča in popolno dovršitev župnijskega doma bili potrebni še novi dobrotniki.

Vsega tega se župljani zavedajo, vendar so začetek zidarskih del pozdravili z velikim veseljem. V nedeljo, 12. junija so se zbrali ob stavbnem prostoru in skupno prosili vsemožnega Boga za blagoslov. Temeljni kamen je blagoslovil stolni prošt msgr. Alojzij Salvadori, ki je v prvih povojnih letih rad zahajal v Mačkovlje in storil vernikom mnogokaj dobrega. Navzoča sta bila tudi duhovnika dr. Štalcer in dr. Janežič, ki je spregovoril nekaj zahvalnih in spodbudnih besed. Medtem ko je zidarski podjetnik Mirko Slavec iz Doline, ki je prevzel gradbeno dela, z malto utrjeval temeljni kamen, je domači pevski zbor zapel dve pesmi, nakar so se navzoči odžejali s hladno kapljico v bližnjem gozdiču. Med gosti je bil tudi ing. Milan Sosič z Opčin, ki je pripravil načrte in nosil pred oblastjo odgovornost za dovršitev stavbe v surovem stanju, kot je to odobrila država.

Novi župnijski dom bo stal na lepem prostoru nad vasjo z razkošnim razgledom na vse strani. Stavba bo preprosta, visokoprtilična, vendar bo spodnji prostor mogel služiti tudi za skromno dvorano.

Vse prispevke za novi župnijski dom dobrovoljno sprejema župnijski urad v Mačkovljah - Caresana, p. Dolina - S. Dorligo (Trst).

Smrt pod kolesi traktorja

V torek popoldne je prišlo v Repnu do pretresljive nesreče, ki je vzela življenje 56-letni ženi in materi Mariji Skabar, roj. Pegan iz Repna št. 25.

Z namenom, da bi natovorili seno, so se pokojna Skabar, njen zet in še drugi odpravili na travnik »Na jami« blizu državne ceste Opčine-Fernetiči. Traktor s prikolico so pustili na robu travnate ograde, sami pa začeli z nakladanjem sena. Iz neznanih vzrokov je začel traktor drseti ritenski po strmem travnatem pobočju. Medtem ko so se mu drugi izognili, je pa Marija Skabar zašla pod kolesa vozila in bila na mestu mrtva.

Za pokojnico žalujejo mož Ferdinand, dva sinova in tri poročene hčere. Naj ji bo Bog milosten sodnik, vsem prizadetim pa naj da moči za vdano prenašanje silnega udarca!

zlato. Ljubko in imenitno sedj Phinetta na stolu. Stoj je kaj boren za takšenle fundament iz opossuma. Jon globokoumno razmišlja o perju tega ptica.

»Kaj se pa smejeta?« vpraša Jodo in Phinetta gleda z zanimanjem svojega novega nečaka.

»Dobre volje sem,« pravi Jon, »vesel sem zaradi vajine sreče. Na zdravje! Želim mlademu paru sto let življenja in dvajset otrok.«

Phinetti se konjak zaleti. Ali jo je tako silno ganilo?

Stric in teta jo kmalu odkurita. Jutri se poročita. In zvečer dobi Jon v omari pisemce: »Gospod in gospa Dobbelaer-Spinnekens imata čast...« Ah, tako! Sylvia Spinnekens se tudi poroči na jutrišnji dan.

»Otrok,« pravi Jon, »na rotovž moram. Dva imenitna dogodka sta ondaj na vidiku in človek mora stopati s časom vstric.«

(se nadaljuje)

PRVO SKUPNO ROMANJE NA VEJNO

Drugo nedeljo, 26. junija ob 17.30 prirejamo prvo skupno romanje k Materi in Kraljici na Vejno. Vabimo vse rojake od blizu in daleč naj pridejo, da se tako tudi mi dostojno poklonimo materi in Kraljici zemlje in neba!

Sporod: ob 17.30 (ne prej) gremo v procesiji v svetišče. Sledi sv. maša z govorom in sv. obhajilom, kdor bo želel. Po službi božji bo v spodnji cerkvi blagoslov našega oltarja sv. Cirila in Metoda. Ob zaključku bo darovanje za naš oltar. Pri slovesnosti sodelujejo pevski zbori.

Vabimo vse drage rojake, da se v velkem številu zgrnejo okrog božjega oltarja na Vejni. Vsi razni pomisleki naj počasi izginejo in naj nas nič ne zadržuje od hiše naše Matere in Kraljice. Naj resnično iz tisoč in tisoč slovenskih src močno zadoni: Ti o Marija, naša Kraljica, naša Mati, kakor ima po volji dobrega papeža Janeza XXIII. Mati božja na Vejni svoj častni naslov.

Ob 17.30 se zberemo okrog naše romarske zastave in romarskega križa. Žene in dekleta, prinesite dosti cvetja, vsi pa veliko dobre volje. Vsi moški, ki radi prihajate na shode v septembru, pridite drugo nedeljo na Vejno, ne bo Vam žal. Vse drage rojake vabita

Duh. zveza in Apost. C. M.
v Trstu

RADIO
TRST A

Sporod od 19. do 25. junija 1966

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. — 10.15 Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Od Apeninov do And«. Dramatizirana zgodba. Drugi del. — 12.00 Nabožne pesmi. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Odmev tedna v naši deželi. — 15.30 »Večerni pomenek«, enodejanka, ki jo je napisal Saša Martelanc. — 18.30 Kino, včeraj in danes. — 20.30 Iz slovenske folklorne Lelja Rehar: V starih časih: »Sredi dela«. Ponovitev v torek ob 12.00.

Ponedeljek: 12.15 Brali smo za vas. — 13.30 Znanje melodije. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 19.15 Poglavja iz zgodovine slovenske književnosti: Vinko Beličič: »Naturalist Fran Govekar«. — 21.00 Maurice Ravel: »L'enfant et les sortilèges«, lirski fantazija v dveh delih. Orkester Suisse Romande.

Torek: 17.20 Italijanščina po radiu: Osnovni tečaj: 55. lekcija. — 18.30 Iz niza javnih koncertov Radia Trst v sezoni 1965-66. Ženski polifonski zbor, ki ga vodi Cecilia Seghizzi izvaja Orffove, Poulencove in Brahmsove skladbe. — 19.00 Plošče za vas, quiz oddaja. — 21.00 Pregled slovenske dramatike. 29. oddaja. Odlomki iz del: »Moč uniforme« in »Anarhisti« Jake Stoka, ter »Mandrijarske hlače« Slavka Rebca.

Sreda: 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 13.30 Glasba iz filmov in revij. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 19.15 Higiiena in zdravje. — 19.30 Zbor »Slava Klavora« iz Maribora, ki ga vodi Jože Gregorc. — 20.35 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. — 21.00 Simfonični koncert, ki ga izvaja orkester gledališča »Verdi« v Trstu. V odmoru (približno ob 21.35) Knjižne novosti: »Michele Prisco: "Una spirale di nebbia"«. Ocena: Josip Tavčar.

Četrtek: 12.00 Josip Jurčič: »Deseti brate (3)« Krjavelj in Martinek Spake, priredba Martin Jevnikar. — 17.20 Italijanščina po radiu: Osnovni tečaj: 56. lekcija. — 19.00 Pisanje balončki, radijski tečaj za najmlajše. — 20.35 Z italijanskih festivalov popevk. — 21.00 »Zlodjevi stolpi«, detektivska drama v treh dejanjih. — 22.50 Flavist Fedja Rupel, pri klavirju Freddy Došek izvajata: Pavel Sivic: Sonata.

Petek: 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 13.30 Glasbeno potovanje. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Iz slovenskega glasbenega življenja v preteklih stletjih. — 19.00 Zbor »Cesare Augusto Seghizzi« iz Gorice. — 19.15 Slovenski znanstveni delavci s tržaške univerze: Lučka Komac: »Opis in njegovi alkaloidi«. — 20.35 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert operne glasbe. Igra simfonični orkester RAI-TV iz Turina. — 22.00 Benedetto Croce in idealistična struja v Italiji: Enrico Falqui: »Časnikarstvo«.

Sobota: 12.00 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. — 16.00 Volan. Oddaja za avtomobiliste. — 17.20 Komentarji o dogodkih po koncilu in v jubilejnem letu. — 17.30 Širimo obzorja: »Rimske toplice pri Trzinu«. Napisal Tone Penko. — 19.15 Družinski obzorje. — 20.35 Teden v Italiji. — 21.00 Josip Jurčič: Deseti brate: (4) »Pišava«, priredba Martin Jevnikar. Izvajajo dijaki višjih srednjih šol v Trstu.

GORIŠKE NOVICE

Procesija sv. R. Telesa

Po glavnih goriških ulicah se je tudi letos na praznik sv. R. Telesa proti večeru razvila veličastna procesija z Najsvetejšim. Ozaljšana okna, mlado vejevje ob hišah, zvonovi, petje in godba, zlasti pa še srca Goričanov so počastila svojega Kralja, ko je šel po mestnih ulicah in vse blagoslavljal. Nekoliko je motila razporeditev letošnje procesije, ko so zastave organizacij imele v procesiji skupen določen prostor. Zato se marsikdo ni znal, ko je kot običajno prejšnja leta iskal svojo zastavo. Letos je bilo v procesiji zelo veliko moških. Procesije se je udeležila tudi goriška Marijina družba in slovenski Tretji red, slovenski zavodi in skavti.

Na Travniku pred cerkvijo sv. Ignacija je bil pripravljen na odru oltar, kamor je nadškof msgr. Pangrazio položil Najsvetejše. Pred blagoslovom je imel lep govor, v katerem je poudaril, kako je bila današnja procesija dokaz naše verske enotnosti. Vera ni samo last posameznikov, temveč vsega ljudstva. Mi smo katoliško ljudstvo, zato je v veri, ki jo izpričujemo, naše dostojanstvo ter naša bodočnost. Naše ljudstvo je razsvetljeno po božjih besedah resnice in ljubezni, hranjeno s Kruhom življenja in zato polno upanja na še večji napredek v modernem svetu. Duhovno in socialno organizirano ljudstvo se ne boji bodočnosti.

Po končanem govoru je sledil trikratni blagoslov z Najsvetejšim, nakar so se množice razšle z mehkim občutkom v duši, da je Jezus stopil z oltarja mednje in blagoslovil njihovo delo in napore, njihove družine in hiše in mesto kjer živijo.

Umrla je mati goriške pesnice Ljubke Šorlijeve

Zopet je segla smrt v naše vrste in nam ugrabila zgledno in zavedno slovensko ženo, gospo Alojzijo Šorli, mater goriške pesnice Ljubke Šorli-Bratuževe.

Po dveh mesecih vdanega trpljenja jo je Bog poklical k sebi po zasluženem plačilo. Za njo žalujejo ne samo njeni domači, ampak vsi, ki so jo poznali in bili deležni njene prijazne in vedre besede, njenih dobrot in splošnega zanimanja. Iz baške doline, kjer se je rodila leta 1885, se je poročila v Tolmin, kjer je dolgo let vodila ugledno trgovino. Njen zakon je Bog blagoslovil s štirimi otroki, od katerih je fantek kmalu umrl, hčerka akademičarka pri 19 letih; med nami pa sta še hčerki ga. Ljubka, vdova po nepozabnem Lojzetu Bratužu, in ga. Marica, poročena z dr. Slavkom Tutom.

Pri hčerki Ljubki je »nonica«, kakor so jo domači imenovali, preživela svoja zadnja leta in se živo zanimala za vse

naše kulturno in versko življenje.

Njeno življenje je sličilo življenju slovenskih mater-mučenic. Kot zavedna slovenska žena je bila dvakrat aretirana od fašističnih oblasti, leta 1931 v Tolminu in pozneje v mestu Frosinone pod Rimom. A lastno trpljenje jo mogoče ni toliko prizadelo kolikor trpljenje hčera, zlasti še hčerke Ljubke, katere žalostno usodo pozna vsa Primorska in je znana vsepovsod, kjer živijo slovenski človeki. Trpljenje te zglede Bratuževe družine je postalo trpljenje nas vseh, zato pa tudi danes ob smrti gospe Alojzije Šorli žalujemo vsi in s toplim čustvom molimo za pokoj njene duše in za tolažbo preostalih.

Slavonki umetnik-invalid
BRANKO RADUNKOVIĆ

bo priredil v Gorici v Katoliškem domu

RAZSTAVO SVOJIH MAKET

ki bo trajala od 15. do 19. junija
Otvoritev je bila v sredo 15. junija ob 21. uri.

V četrtek, petek in soboto bo razstava odprta od 9. do 21. ure, v nedeljo pa od 9. dopoldne do 5. pop.

Prostovoljni prispevki so namenjeni za Dom sirot, ki ga namerava Branko Radunković zgraditi po povratku v svoji rojstni vasi.

IV. vinska razstava v Števerjanu

Odbor »Za Števerjan« je letos v dneh od 28. do 30. maja priredil IV. razstavo števerjanskih vin. Akoravno ni bilo vreme prav naklonjeno, je vendarle prireditelj obiskalo precej gostov. Razstavo je odprl deželni svetovalec dr. Škerk, pozdravila sta pa navzoče še števerjanski župan g. Klanjšček in predstavnik organizatorjev.

Cepprav lanski pridelek ni bil med najboljšimi, smo lahko pokušali nekatera prav dobra vina. To je ugotovila tudi komisija, ki se je sestala v četrtek, 2. junija pod predsedstvom izvedenca inženirja Rustja. Komisijo so sestavljali še kmetovalec Gradnik iz Plešivega (večkrat tudi nagradenec), Bučinel Alojz, župan Klanjšček, enolog De Marco iz Tržiča in Corsi Klavdij.

Nagrado za črno vino so podelili Humarju Antonu iz Valerišča, za belo vino pa Komjancu Dragotu prav tako iz Valerišča. Ti dve vini sta prejeli najboljšo oceno in nista prav nič zaostajali za vini najboljših letin. Komisija je ugotovila, da bi se morali nekateri kmetovalci bolje opremiti in bolj negovati svoja vina. Samo po sebi se razume, da je neobhodno potrebna zadružna klet, saj samo tako bi lahko naša vina res dosegla svojo resnično veljavo na vinskih tržiščih.

Sv. maša zadušnica za prof. Mirka Fileja

V cerkvi sv. Ivana je bila v petek zvečer maša zadušnica za prof. Mirkom Filejem ob četrti obletnici njegove smrti. Sv. mašo in pogrebne molitve po maši je daroval msgr. dr. Franc Močnik. Na koru je pel zbor »Lojze Bratuž« slovensko mašo za mrtve.

Tudi v cerkvi sv. Ignacija je bila ob 8^h zvečer sv. maša zadušnica za pokojnim prof. Filejem. Moški pevski zbor je zelo lepo pel latinsko črno mašo, kateri je sledil mogočen »Libera«. Pobudo za to sv. mašo je dal italijanski cerkveni zbor Sv. Ignacija, katerega je zadnja leta vodil pokojni profesor.

Birma v Štandrežu

Preteklo nedeljo smo imeli pri nas sv. birmo. Popoldne ob 4,15 je prišel g. nadškof, katerega so pred cerkvenimi vrati sprejeli duhovniki, strežniki in birmanci. Dve deklici sta ga pozdravili z deklamacijo in mu poklonili šopek rož.

Nato je sledila sv. birma, nakar je g. nadškof pozdravil v naši govorici birmance in botre ter jim priporočil zvestobo veri in sodelovanje z milostni, ki so jih po tem zakramentu prejeli. Nadškofijski kancler msgr. dr. Klinec pa je nato v kratkem govoru pojasnil veličino in sadove tega zakramenta. Sledile so pete litanije Matere božje z odpevi. Po blagoslovu se je g. nadškof z duhovniki in birmanci fotografiral pred cerkvijo, kjer je kar mrgolelo fotografov. Po kratkem obisku v župnijskem domu si je ogledal še enkrat na novo preslikano cerkev.

Lepa cerkev, številna udeležba vernikov in prijetno petje na koru in po cerkvi je zelo povzdignilo slovesnost tega nadškofovega obiska.

Ob obletnici tragične smrti dveh mladih skavtov

Ob prvi obletnici tragične smrti mladih tržaških skavtov Giuliana Cargnelija in Claudia Schwagla so na soškem mostu IX. avgusta v Gorici postavili spomenik. Mlada skavta sta prav na tem kraju našla smrt, ko se jima je lanskega 14. junija prevrnil gumijasti čoln, s katerim sta hotela priti do izliva Soče. Njuni trupli so našli šele čez nekaj dni daleč od kraja nesreče.

Spominski svečanosti in blagoslovitvi spomenika so poleg družin obeh skavtov prisostvovali še tržaški in goriški skavti, predstavniki oblasti in prijatelji in znanci obeh mladih skavtov.

Končni izidi na srednjih šolah

I. učiteljske: Izdelali so: Cotič Boris in Hvala Miryam; dva dijaka imata popravne izpite v jeseni.

II. učiteljske: Izdelali so: Sever Vanda in Troha Sonja; štirje dijaki imajo popravne izpite.

III. učiteljske: Izdelali so: Dornik Nada, Paolletti Milojka, Plesničar Ester, Quinz Adele, Zavadlav Majda. Popravne izpite imata dva dijakinji.

IV. učiteljske: Vse dijakinje so pripuščene k učiteljskemu usposobljenostnemu izpitu.

IV. gimnazija: Izdelali so: Ferfoglja Danka, Korsič Verena, Mikulus Jožica, Špacapan Peter. Popravne izpite imata dva dijaka. Zavrnjena: dva dijaka.

V. gimnazija: Vsi dijaki so pripuščeni k sprejemnemu izpitu za I. licej.

I. licej: Izdelali so vsi dijaki: Bresciani Nevina, Koren Marija, Primožič Ida, Špacapan Bernard.

II. licej: Izdelali so: Budal Nevica, Hvala Zdenko, Klanjšček Sergij, Leghiša Zvonko, Pahor Marija, Rosi Levin, Troha Bogdan. En dijak ima popravni izpit in en dijak zavrjen.

III. licej: Vsi dijaki so pripuščeni k maturi.

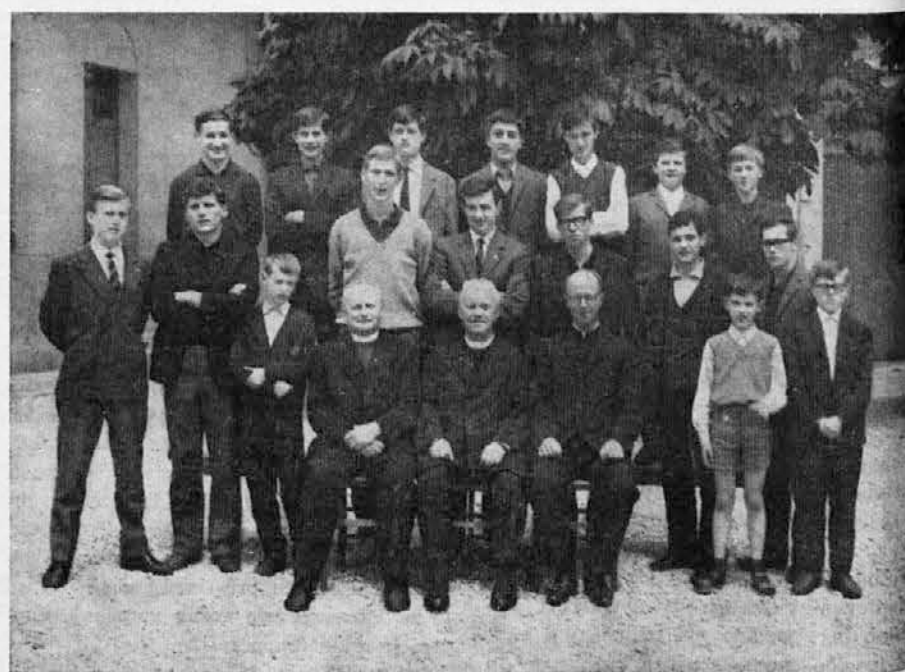
Načrti goriških mestnih podjetij

Mestna podjetja v Gorici nameravajo tekom leta izvršiti za 47 milijonov lir raznih del. Na področju plina je določenih 15 milijonov lir, kljub temu, da je to področje pasivno. 10 milijonov bodo potrošili za podaljšanje plinovoda do novih naselij in za izboljšanje napeljave tam, kjer je že zastarela.

Za mestni vodovod je določenih 21 milijonov lir. Podaljšali bodo vodovodno omrežje, dva milijona pa bodo uporabili za dvigalne naprave za vodo v kabini v Pevmji in na Oslavju.

V zvezi s proračunom mestnih podjetij je bila v občinskem svetu tudi debata glede raztegnitve metanovoda do Gorice, če bi podjetje SNAM izvršilo načrt napeljave do Trsta in Vidma. Plin bi se na ta način zelo pocenil in sicer za eno tretjino. 1000 kalorij navadnega plina stane 4,5 lire, ista količina metana pa le 1,5 lire. Na ta način bi se mestna plinarna opomogla in bi ji ne bilo treba višati cene plinu, ki je že itak drag.

Alojzijevišče ob zaključku šolskega leta

Večina alojzijeviških notranjih gojencev s svojimi predstojniki pred razhodom na počitnice

Solski uspeh je bil letos v Alojzijevišču zelo zadovoljiv. Šolsko leto so uspešno zaključili tako gojenci enotne srednje šole kakor licejci. Maturanti se seveda še potijo, pa upamo, da ne zastoj. Želimo jim popoln uspeh pri izpiti, ki jih še čakajo. Prvi razred enotne srednje šole je štel letos 20 dijakov. Izdelalo jih je 9, med njimi vsi štirje gojenci Alojzijevišča (Doles, Figelj, Kramberger, Predan).

Dobro uspeh zavoda je najboljša priporočila za vnaprej. V tem zavodu ne jemajo dijak le pomoči pri učenju, temveč se vzgajajo tudi za življenje v duhu krščanskih načel. Na to naj mislijo starši, ko se bodo te tedne odločali in razmišljali, komu naj zaupajo svoje sinove za prihodnje šolsko leto.

Zavod sprejema slovenske dijake za vse razrede goriških srednjih šol. Razpoložljivih mest je dovolj. Obrniti se je treba na vodstvo Alojzijevišča, ul. don Bosco 11 ali pa po telefonu 31-15.

Vsem, ki so med šolskim letom izpolnili svojo dolžnost, želimo prijetne počitnice. Naj ne pozabijo na spoljevanje verskih dolžnosti in naj nudijo vsem dober zgled. Pazijo naj, da ne bodo z grehom pretrgali povezanosti z Bogom.

Vsem dobrotnikom se želimo še enkrat zahvaliti za vse, kar smo od njih v teku šolskega leta prejeli. V molitvi smo se jih in se jih še bomo hvaležno spominjali, v zavodu pa se vedno berejo maše zanje.

Vodstvo Alojzijevišča

Val vročine je zajel Gorico

Po koledarju manjka še več kot mesec do pasjih dni, pa se zdi, da so letos hoteli obiskati Gorico že v času, ko je uradno na koledarju še pomlad. Začelo se je v soboto, 11. t.m. Tedaj je živo srebro zrastle na 28°; v nedeljo se je nato povzpelo na 29,6°, višek pa je doseglo v ponedeljek, 13. junija ob 16,10 s temperaturo 32,6°. Dnevni skok je bil občuten, saj je bilo tisti dan zjutraj ob 6^h vročine 15,8°; tako se je vročina v desetih urah kar podvojila. K sreči se je v čedarskem koncu na večer razvela nevihta, ki je precej pripomogla, da je bil naslednji dan tudi v Gorici bolj znošen.

Tistim, ki bi radi vedeli, kako bo vnaprej, bi samo to povedali, da obetajo nekateri vremenslovci za drugo polovico junija hladnejše vreme. Pravimo, obetajo, kajti gotovi bomo šele takrat, ko bo junij pri kraju in bomo na lastni koži ugotovili, kako je bilo.

OBVESTILA

Romanje goriških Slovencev v Marijino svetišče na Vejno pri Trstu bo v nedeljo, 26. junija popoldne. Zlasti so povabljeni tisti, ki poidejo s skupnim romanjem v Einsiedeln. Priglasite se pri g. Kleindienstu na Travniku.

+

Dne 13. junija je došla naša ljuba mama in nonica

Alojzija Šorli roj. Mlakar

Naznanjamo žalostno vest vsem prijateljem in znancem tu in po svetu in jo toplo priporočamo v molitev.

Hčerki Ljubka in Marica
vnuki Lojzka, Andrej in Igor
ter zet Slavko

Gorica, Sesljan, 14. junija 1966

OGLASI

Za vsak nam višine v širini enoga stolpa trgovski L. 30, osmrtnice L. 50, več davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZVEZA SLOV. KATOLISKE PROSVETE NA GORIŠKEM
vabi na

Koncert moškega zbora

ter na spevoigro

KOVAČEV ŠTUDENT

ki bosta v nedeljo, 19. junija ob 17. uri v Kat. domu v Gorici.

Vstopnina 300 lir, dijaki in otroci 100 lir.

Pridite, ne bo vam žal!